Godthelp, Rob: *Heer Bommel en de functie van de ironie* (Den Haag: Panda, 1975), 63 p.

Hattum, M. van ('M.v.H.'): 'Mondria's Bommelbibliografie', *Spektator. Tijdschrift voor Neerlandistiek* jrg. 4 nr 9-10 (juni 1975), p. 642-643.

Hayer, J.E.: 'Krachtverkeer moet verdwijnen, wil behoorde', *Nieuwsblad van het Noorden* 8 augustus 1975. (stukje in Prl-wytzkofski-stijl over verkeersplan Groningen)

'Heer Bommel op het eindexamen', *Trouw* 22 april 1975. (cartoon; ruitjesjas)

Hoef, Kees van der ('KvdH'): 'Bommel, je bent erbij! Hoe is je naam?', *Nieuwsblad van het Noorden* 14 maart 1975. (vroege verhalen; legale en illegale uitgaven)

Jansma, Bert: 'Tom Poes-strips heruitgegeven', *Het Binnenhof* 15 augustus 1975. (vroege verhalen)

'Jong talent in Tom Poes-blad', *Trouw* 9 december 1975. (*Tom Poes Weekblad*)

'K.L.': 'Zeg nu zelf...', *De Waarheid* 13 maart 1975. (rec. *Zeg nu zelf...*; Het slaagsysteem)

Logie, Guido: 'Weer een Bommelboek', *Barneveldse Krant* maart 1975. (rec. *Zeg nu zelf...*)

Manderveld, Manu: 'Wat enigjes', *Boekengids* september 1975. (rec. *Wat enigjes*)

Meulen, Tony van der: 'De wereld rond met Olivier B. Bommel', *Nieuwsblad van het Noorden* 1 februari 1975. (ltr) (Bommelkunde; Henk Mondria, Ron Kaal; taal, (illegale) edities, Ierland)

'Ook Bommel hartelijk welkom in de nieuwe Amstel Club', *Haarlems Dagblad* 13 december 1975. (de Kleine Club)

Plantema, G.: 'Marten Toonder en de vreemde gang van zaken', *De Gelderlander* 8 augustus 1975. (vroege verhalen; Tom Poes geleidelijk overschaduwd door heer Bommel)

'P.S.': 'Bommel op de literatuurlijst', *Zwolse Courant* 10 april 1975. (rec. *Wat enigjes*; De gezichtenhandel)

'Schicht-huwelijk', *Zwolse Courant* 8 augustus 1975. (Oude Schicht van het bruidspaar Bouwman-Van Leussen, Dalfsen)

Smit, Loes (1): 'Bommel op het eindexamen', *Trouw* 17 april 1975. (vroege verhalen)

Smit, Loes (2): 'Jong talent in Tom Poes-blad', *Trouw* 9 december 1975. (*Tom Poes Weekblad*; rec. De Bree/Noordermeer 1975)

Spanning, Hans van: 'Tom Poes-fanaten sloegen hun slag in de Tweede Kamer', *Stripschrift* nr 84 (december 1975). (Tom Poes-strip uit krantenarchief Tweede Kamer geknipt)

'Strips van toen', *Hoogeveens Dagblad* 13 september 1975. (expositie AMRO-bank, Hoogeveen)

Thomassen, Michel: 'De Ieren buigen voor hun dwergen', *Algemeen Dagblad* 24 december 1975. (fairies)

'Toen Bommel nog een Bommeltje was. Olivier B. wijst de weg in financiële zaken', *AMRO Facet. Informatie-Magazine voor AMRO-relaties*, januari/februari 1975. (bz) (over de handleiding bij een privé-rekening door Jacobus Nijver)

'Tom Poes', *Leeuwarder Courant* 29 november 1975. (vroege verhalen; De meester-schilder, De reuzenvogel)

'Tom Poes Weekblad is waardevolle uitgave', *De Vallei* 15 december 1975. (facsimile-uitgave)

'Het tweede leven van Miezelientje', *De Telegraaf* 9 mei 1975. (de) (gelijkenis met Tom Poes niet toevallig; Phiny Dick)

Vandamme, Arsène: 'Marten Toonder, onafgebroken schepper van beeldromans', *Leeuwarder Courant* 15 februari 1975. (bz) (productie)

De middageditie van de krant werd zelfs op de Kleine Club gelezen en daar maakte het nieuws grote indruk op de aanwezigen. 'Parbleu!' mompelde de markies De Canteclaer verrast. 'Daar staat me deze eh... Bommel alweer in de Rommeldammer. Al die publiciteit is een weinig ordinair.'

(De heldendaden, bv 120, 6118)

'Vroeger', *Haagse Post* 5 april 1975. (vroege verhalen, De bergmensen)

Werkman, Hans: 'Zeg nu zelf...', *Nederlands Dagblad* 5 april 1975. (rec. *Zeg nu zelf...*; De killers)

Zijp, Frank: 'Toen had Bommel nog vier vingers', *Het Parool* 3 mei 1975. (uitgave van oudere verhalen; De bergmensen, De Drakenburcht)

1976

Berge, Domien ten: *De stripkunst van Marten Toonder*. Den Haag: Panda, 1976. 136 p. (Bommelkunde; rec. Engelander 1976, Ten Houten 1976, 'Leerzame studie' 1976, Van Lierop 1976, Meier 1976, Nijmeijer 1976, Paauw 1976, 'Th.W.' 1976)

Berge, Henk ten (int.): 'Ik heb altijd als uitzondering willen leven. Het jeugdsentiment van Seth Gaaikema', *De Telegraaf* 5 juli 1976. (Tom Poes-gekte)

'Bommel past voor milieukrant', *De Vallei* 10 april 1976. (Milieu Actie Centrum Nederland)

Bosma, Onno ('O.B.'): 'Bommel blijft populair heer', *De Waarheid* 18 augustus 1976. (rec. *Grofstoffelijke trillingen*; ontwikkeling verhalen, vroege verhalen, edities)

Breuner, Roosje W. (ps. van Jeroen Brouwers): 'Onderwerpen voor een gedachtenwisseling', in: Marten Toonder, *De feunix* (Brussel/Den Haag: Manteau, 1976), p. 69-83. (De feunix; vragen voor het onderwijs)

Bulter, Willem: 'Ollie B. Bommel en de literatuur', *Tubantia* 20 april 1976. (rec. *Grofstoffelijke trillingen*; De Zwarte Zwad-

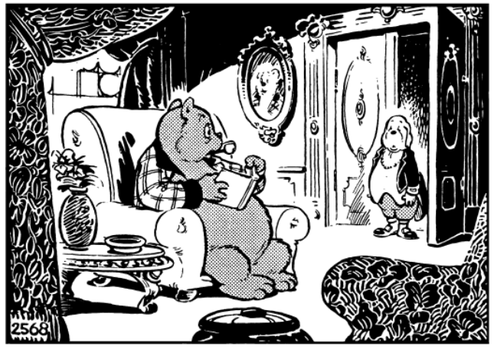

Diezelfde middag zat heer Ollie rustig in zijn gemakkelijke stoel een goed boek te lezen, toen de bediende Joost binnentrad.
'Excuseer, heer Olivier,' sprak de trouwe knecht, 'er is een heer aan de deur om u te spreken.'
'Wat is dat nu vervelend,' zei heer Ollie klaaglijk. 'De schurk staat net op het punt zijn masker af te zetten. Ik kan niet gestoord worden, Joost! Als ik werk, ben ik niet thuis, als je begrijpt wat ik bedoel!'

(De kniphoed, BV 66, 2568)

'Soms kom ik in de problemen bij de keuze van een kleur. Haarlemmer Henk Dragt kleurt Ollie B. Bommeltekeningen', *Haarlems Dagblad* 17 januari 1989.

TERINK, PETER: 'De schnabbels van heer Bommel', *De Vallei* 11 januari 1989. (rec. Van Santbrink 1988-2)

'Toonder gruwt van Rommeldam aan Zee', *Het Parool* 24 januari 1989. (plan-Van Santbrink voor miniatuurstad in Zandvoort; vgl. Lammers 1989)

TOONDER, MARTEN: 'Bewolkt dankwoord', *NRC Handelsblad* 19 januari 1989. Ook in: dez., *Het woord als gevoel* (2017), p. 141-144. (naar aanleiding van Van Amerongen 1988, en Wolkers' weigering van de P.C. Hooftprijs)

'Vissen zwemmen aan de Kielegatse hemel', *De Stem* 4 februari 1989. (café 'De Bommel', Breda)

VOS, PETER DE: 'Cursus Bommel voor beleggers', *Drentse en Asser Courant* 26 januari 1989. (catalogi Matla en Van Santbrink)

WAGENAAR, LEONOOR: 'Een heer van stand doet zaken met stijl' *Het Parool* 13 februari 1989. (Toonder Studio's, bedrijfsvoering en productie)

WEBELING, PIETER: 'Parbleu! Een stad voor een heer', *Provinciale Zeeuwse Courant* 27 januari 1989. (over Van Santbrink 1988)

WESSELING, JANNEKE: 'Reacties in de pers', in: dez., *Alles was mooi. Een geschiedenis van de Nul-beweging* (Amsterdam: Meulenhoff/Landshoff 1989), p. 60-65. (Sickbock; De killers)

ZIJLSTRA, BOB: 'Trullen', *De Gelderlander* 24 januari 1989. (Domien ten Berge en zijn Bommel-musical *De Trullenhoedster*)

1990

AARTSEN, J.J. VAN: 'De ambtenaar Dorknoper heeft zijn beste tijd gehad', *NRC Handelsblad* 15 november 1990. (bureaucratie, ambtenarij) (reactie: Korthals Altes 1990)

BAER, RETO: 'Bärenstarke Geschichten. Hollands Comic-Literat Marten Toonder ist gleichzeitig Autor und Zeichner der Geschichten um den Bär Ollie B. Bommel', *Brückenbauer* 7 februari 1990. (Duitse vertalingen)

BORMANN, ALEXANDER VON: 'Amusante Gesellschaftskunde: Maarten *(sic)* Toonders "Bommel"-Bildgeschichten', *Neue Zürcher Zeitung* 22 mei 1990. (Duitse vertaling De bovenbazen, De uitvalsels)

BREEDVELD, WILLEM: 'De legitimatieplicht van Bommel en Donald Duck', *Trouw* 1 december 1990. (Bulle Bas)

BREMMERS, PATRIK EN ARCO VAN OS: 'Een beetje inteelt kan geen kwaad', *Stripschrift* nr 238 (oktober 1990), p. 30-32. (interview met Hans Matla en Jan Bruggeman over uitgave dagbladverhalen, 'Bruine Reeks'; verjaardag Bommel; Het kunsthars-hart, De wenswerkster)

BUCHNER, B.: 'Een gelinealiseerd wereldbeeld', *De Ingenieur* nr 4 (april 1990), p. 32-. (Sickbock)

BUVE, SYBRAND (1): 'Meer over twee aasende *(sic)* advocaten', *Bommelbode* nr 23 (1990), p. 10-11. (Zwederkoorn en Woordkramer)

BUVE, SYBRAND (2): 'Heer Bommel in de kneep van Lieftinck', *Bommelbode* nr 23 (1990), p. 16-18. (De kneep van Knipmenis)

BUVE, SYBRAND (3): 'Meer over Ierland Bommelland', *Bommelbode* nr 24 (1990), p. 6-7, 10-11, 14-17.

BUVE, SYBRAND: 'Meer over heer Ollie. Twee bruggen tussen drie werelden', *Bommelbode* nr 25/26 (1990/91), p. 8-9, 12-13, 16-18. (over de tien 'oerverhalen', basisconcepten in de Bommelsaga)

DINGS, MATT: 'Wat een lot voor een held. Portret van Tom Poes', *De Tijd* 29 juni 1990. (karakter, ontwikkeling, roemloos einde)

DÜRMÜLLER, URS: 'Ein Buch-Bummel mit Bommel macht süchtig', *Berner Zeitung* 16 februari 1990. (bz) (Duitse vertaling van De bovenbazen, De uitvalsels)

ELINGS, MARLOES: 'Geen boeken, wel kerstkaart', *Trouw* 3 januari 1990. (Bruine Reeks van Uitgeverij Panda; Hans Matla)

FRANKFURTHER, P. HANS: 'Achtung! Es gibt jetzt Bommels auf Deutsch', *Stripschrift* nr 240 (december 1990), p. 30-33.

GINNEKEN, JAAP VAN: 'Drs. Zielknijper knapt het op', *Psychologie* jrg. 9 nr 1 (januari 1990), p. 22-25. Ook in: dez., *De verbeelding van de psychokundige* (Amsterdam: Swets & Zeitlinger, 1991), p. 83-90. (psychologie; Zielknijper; De partenspeler, Het kukel, De tik van Joost e.a. verhalen) (zie ook: Draaisma 1992, Pols 1993)

GRAAF BIERBRAUWER, HANS DE (INT.): 'Een heer in Ierland', *Magazine voor de Provincie Noord-Holland* jrg. 9 nr 2 (januari/februari 1990), p. 10-13. (Bommels naam; curiosa, vertalingen, Ierland)

HAM, H. VAN DEN (1): 'Heer Bommel komt op', *Prisma-lectuurvoorlichting*, Voorburg 1990. (signalering *Heer Bommel komt*

'Tom Poes wordt 70 jaar', *De Volkskrant* 2 juni 2011. (begin Tom Poes-strip)

Verhaak, Paul: *De Bommelparade. 1200 karakters uit de Bommelsaga van Marten Toonder.* Bilthoven: Uitgeverij Ton Paauw, 2011. 321 p. 2e herziene druk (1400 karakters), Maarssen: Uitgeverij Cliché, 2016. 335 p.

Vos, Marjoleine de: 'Neem nog een roomdommel', *NRC Handelsblad* 29 januari 2011. (recept roomdommel = roomdromel; De Grote Onthaler)

Wierenga, Jan: 'Hollandse nieuwe', *Dagblad van het Noorden* 8 juni 2011. ('landkrab'; Wal Rus)

Zijderveld, Anton: 'Het onbehagen van de burgers', *Het Financieele Dagblad* 23 april 2011. (overheid, ambtenarij; Dorknoper)

2012

Alderlieste, Arnoud: 'De Marten Toonder-biografie van Wim Hazeu', *Toondertijd* nr 86 (december 2012), p. 16-17.

Ancona, Jacques J. d': 'Heerlijk, als u begrijpt wat ik bedoel', *Dagblad van het Noorden* 30 januari 2012. (familiemusical De nieuwe ijstijd)

Arcy Shillcock, Robin d' (e.a.): *Ben van Voorn - Notities van een veelzijdig kunstenaar*. Midlaren: Boucher/Groningen: Passage, 2012. 144 p.

Arian, Max (1): 'Verzin een list. Muziektheater', *De Groene Amsterdammer* 22 februari 2012. (familiemusical *De nieuwe ijstijd*; klimaat; Sickbock)

Arian, Max (2): 'Een heer vermorzeld tussen superzaken: Marten Toonder', *De Groene Amsterdammer* 24 oktober 2012. (rec. Hazeu)

Baks, Evelien (1): 'Ik slaap in Bommel-pyjama', *Algemeen Dagblad* 21 januari 2012. (opening Toonderjaar, musical *De nieuwe ijstijd*; Willem Feltkamp, Seth Gaaikema, Jan Kruis, Dick Matena, Pim Oosterheert, Milou Toonder)

Baks, Evelien (2): 'Familiemusical *De nieuwe ijstijd*. Suzan Seegers net zo stoer als Tom Poes', *Brabants Dagblad* 15 maart 2012. (zie ook: Stallinga 2012)

Bekkering, Persis: 'Toonder probeerde leven te beëindigen', *De Volkskrant* 12 oktober 2012.

Berg, Rien van den: 'Iedereen verdwaalt in het Bommeluniversum', *Nederlands Dagblad* 19 oktober 2012. (rec. Driebergen, Hazeu, Kassenberg; christendom)

'Bloedworst voor Bul Super en Hiep Hieper', *Trouw* 27 oktober 2012. (rec. Van Dam 2012; culinaria)

Bommel, Ollie B.: 'Voorwoord', *Bommelglossy* (2012), p. 7-8.

'Bommel en de brandweer', *Leidsch Dagblad* 17 februari 2012. (expositie Brandweermuseum, Wassenaar; de R.V.B.)

'Bommel in beeld', *Bommelglossy/Rommeldamse Courant* (2012), p. 11. (beelden, bustes)

'Bommel is voor mannen', *AD/Rotterdams Dagblad* 3 mei 2012. (Manuel Kneepkens; expositie Centrale Bibliotheek, Rotterdam)

'Bommel op de tram', *Het Parool* 14 april 2012. (Amsterdamse tram versierd met Toonder-stripfiguren)

Bommelglossy. Eindred. Paul Poley. Leens: Personalia, 2012.

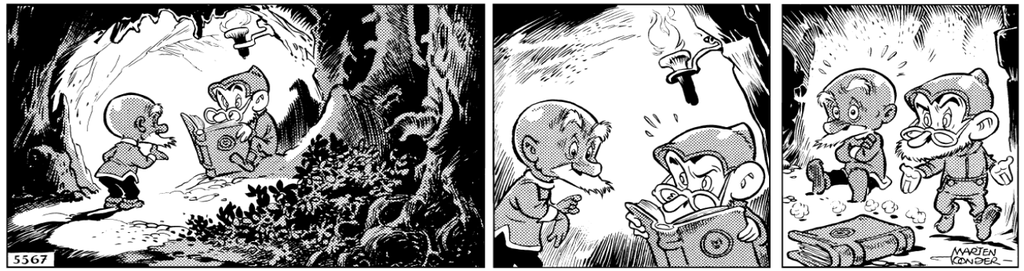

De dwerg Monkel Oor was een zeer belezen iemand, die al een halve eeuw doende was een woordenboek uit het hoofd te leren, dat hij eens gevonden had. Het had zijn denkraam niet verruimd, maar zijn kennis kwam soms goed van pas, zoals we zullen zien.

'Ik moet je even stirren,' zei Kwetal, die een beetje bedremmeld naderde. 'Wat is een schat? Dat moet ik weten, want ik heb Bommel beloofd er een te maken.'

'Juist,' sprak de lezer, opkijkend van zijn werk. 'Een schat. Je bent aan het goede adres, want ik ben al aan de letter U bezig. De S heb ik dus reeds in het hoofd. Even kijken: scharten, schartig, schat. Juist, schat dus.'

Hij legde zijn boek terzijde en stond op om al ijsberende beter te kunnen denken.

'1. Geheel,' sprak hij, 'verzameling van voorwerpen of stoffen, bep. van edel metaal en/of edelstenen, die samen een grote waarde vertegenwoordigen; 2. grote geldswaarde eh... en nog zoiets, wat me niet direct te binnen wil schieten. Verder eh... geheel van grote geestelijke of zedelijke waarde. Even kijken. Juist! Iemand die een ander na aan het hart ligt. Of iemand die zeer lieftallig is. Heb je dat?'

'Ja,' mompelde Kwetal mat. 'Nee, bedoel ik. Is er nog meer?'

'Een oude inhoudsmaat,' voer de geleerde voort. 'En eh... ach ja. Nog veel meer, dat me even ontschoten is. Maar misschien kan je het hier wel mee doen.'

(De wisselschat, BV 112, 5567)

(Franse vertaling); De Weyer 2005; Van Zoest 1982-2; Van Zoest 1984-1 (Franse vertaling), Van Zoest 1984-2

Een Bommelding Driebergen 2019-a4, 2020-a53; Können 2008; Lindner 1997-1; Meijers 1985; Prinsen 2000; Reedijk 1984; Schreurs 2009; Uitgeest 2001; Douwe de Vries 1986

De Bommelkuur 'Heer Bommel en de Bommelkuur' 1953

De Bommellegende Godthelp 2009; Hoekstra 1995; Van der Jagt 2007 (hoorspel); 'Mijn eigen eenzame weg' 1976; Steinz 1998; Sybrandy 2019-3; Marten Toonder 2000-2; Verbrugh 2000; Wankveen 1983; Witteman 2020

De Bommelschat Bosch 2008

De Bommeltjes Alderlieste 2018; Driebergen 2019-5; Schat 2019; Schulte 2019-2

Het Bommel-verschiet Berendsen 1985; Den Boef 1996; Bosch 2019-3; Driebergen 2020-a60; Gielissen 1988-3; Godthelp 2009; Van den Ham 1988-1; Mulder 2011-2; Snip 2014; Sybrandy 2019-4; Talstra 2004; Marten Toonder 1997-2, 2000-2; Van Veen 2018-5 (Friese vertaling); Verbrugh 2000; Vermaat 2004-3, 2015

Het Booroog Amsman 2007; De Boer 2019-1; Heijboer-Barbas 1981; Können 2008-1; Paardekooper 2011; Oosterheert 2015; Sybrandy 2019-1; Venerius 1983-1, 2007; 'Een zak oude botten' 2012

De bovenbazen 'Anti-joodse tendensen' 2004; Arian/Van der Waa 1988-2; 'D.L.B.' 1963; Barnhoorn 2010 (Spaanse vertaling); Barnhoorn 2017-2, 2019-2; Berends 2014; Blokland 2009; Blok-vis-Blakendaal 1963; Den Boef 1996; 'Bommelstrip voldoet' 1973; Von Bormann 1990 (Duitse vertaling); Bosch 2014-1, 2014-2, 2019-1; 'De bovenbazen' 2012 (hertekening); Bremmers 2011; Bruggeman 1995; Buddingh' 1968-2; Buve 1989-3; Van Cauwelaert 2008; Dekker 2009; Driebergen 2019-a19; Driebergen 2020-a60; Dürmüller 1990 (Duitse vertaling); Von der Dunk 2009; Van Eeten 1968; Ester 1996 (Duitse vertaling); Fens 1973; Galesloot 2007; Geirnaert 2019; Godthelp 1973-2, 2009; Gorter 2001, 2013; Van Ham-Wagner 1977; Hansen-Löve/Kalshoven 1998; 'Heer Bommel in het Limburgs' 1997; Heertje 1977-2, 1978; Van den Heuvel 1963; Holsbergen 1968; Huizing 1963; Van Istendael 1991; Anko de Jong 2009-2; 'Kon stripauteur in de toekomst kijken?' 2009; Krol 1995 (Friese vertaling); 'Kwetal maakt einde aan energieprobleem' 1996; H.M. de Lange 1995; Van der Lecq 2009; Maandag 1973; De Meij 1995; Mendels 1974-1; Middelkoop 2009; 'Milieuactivisme' 2011; Moerbeek 2020-2; 'Nederlandse schrijvers over geld' 1988; 'Neerlands bekendste particuliere belegger' 1991; Nieuwenhuis 1973; Oosterheert 2001-1; Oppewal 1994 (Friese vertaling); Paas 2020 (Groningse vertaling); Peekel 2012; *Polak 2012; Polak-De Booy 1963; Ransijn 2017; Reinsma 1984; Romanillos 2009; Schaling 1998; Schouten 1995, 2004-1, 2004-2, 2012; Steinz 1998, 1999; Surig 1963; Sybrandy 2017-1, 2017-4; Talstra 2004; Tamminga 2013; Tieman 1963; Marten Toonder 1963-1; Vandermeersch 2012 (hertekening); Van Veen 2017-3, 2020 (Duitse vertaling); Van Veen 2018-3 (Spaanse vertaling); Vermaat 2003-1; Wibier 1996; Yetchem 1993 (Franse vertaling); Van Zoest 1979

Het boze oog Boschman 2020 (Engelse vertaling); Buddingh' 1968-1; Driebergen 2012-1, 2012-2, 2019-3; Fraanje 2012; Godthelp 2009; Huigen 1974; Krol 1994-1, 1994-2 (Friese vertaling); Oosterheert 2015; Van Os 1994 (Friese vertaling); Panhuijsen 1967; Stol 1962; Van Veen 2018-5 (Friese vertaling); Van der Veen 1967; 'Waarom is Bommel 'n verwoed roker?' 1971

De breinbaas zie: **Kwetal de breinbaas**

Het cadeautje voor heer Ollie Eg 2017-1; Walthaus 2017

De Chinese waaier De Boer 2017; Besselink 2006; Faken 2001; 'RK' 1977; Koijck 2010-1; Kotterer 1991; Ligtelijn 1994-1; Mulder 1995; Oosterheert 2004; 'Tom Poes verklapt iets' 1944; 'Tom Puss' 1972 (Zweedse vertaling)

De daadsteller De Boer 2019-2, 2020; Bosch 2019-1; 'Heer Bommel en de daadsteller' 1955; Michiels van Kessenich 1955; De Witte 1955

De dankputters Godthelp 2009; Folkers/Kimmerle 2013; Sybrandy 2018-2

De denktank Den Boef 1996; Bosch 2015; Driebergen 2019-a1, 2019-a30, 2019-a43; Godthelp 2009; Van den Ham 1982; Heijboer-Barbas 1982-2; Sybrandy 2017-5, 2018-3; Tjoeng 1982; Vermaat 2015

De dief van Dagbad De Boer 2019-3

Dieper leven Driebergen 2020-a56; Van Eijck/Van der Nol 2017; Marten Toonder 1977

De digitaaldrank Van Doorm 2000; Schouten 2012; Sybrandy 2020

Het Ding X–13 Bierman 1988-2; Sanders 2003; Van der Veen 1967

Het Dipers-patent zie: **Heer Bommel en zijn iksel**

De doffe Doffer Rien van den Berg 1999; De Boer 2019-3; Driebergen 2019-a30, 2019-a44, 2020-a55

Het Donkerebomenbos zie: **Het einde van eindeloos**

De Doorluchtigheid Bosch 2019-2, 2019-3; Godthelp 2009; Vermaat 2004-1, 2015; Vooren 1979; Yetchem 2002 (Franse vertaling)

De Drakenburcht Driebergen 2019-a32; Faken 2001; Ferdinandusse 1986-1; Karstkarel 1996; Klok/Klooster 2010; Kunst 2014; Van Lierop 1976; Piët 2003; Eiso Toonder 1990; Zijp 1975

De dropslaven Driebergen 2019-a24, 2020-a48; Gerson 1997; Godthelp 2009; Heijboer-Barbas 1981; Können 2008-1; 'Tom Poes en de dropslaven' 1966; Venerius 1983-1, 2007; Van der Wey 1983

Eh... dinges De Boer 2018, 2019-2; Dijkstra 2003; Sybrandy 2019-2, 2020; Veerkamp 1951

Het ei van Ukuu Matena 2015-1

Het eiland van Grim, Gram en Grom Driebergen 2019-a38

Het einde van eindeloos Arian 1986-2; Arian/Van der Waa 1988-2; Den Boef 1996; 'Bommel niet in Fries' 2006 (Friese vertaling); Boom 1994; Dragt 2011-2; Driebergen 2020-a63; Geirnaert 2019; Gielissen 1988-3; Van den Ham 1988-1; Matla 2013; *Polak 2012; Schouten 1986; Steinz 1999; Sybrandy 2017-5; Van Veen 2018-5 (Friese vertaling); Vermaat 2004-3; Welsink 2017; Werkman 1986

De erfpachter Bosch 2019-2, 2019-3; Driebergen 2019-a25; Gevers Leuven 2018; Meihuizen 1983

De feunix Alderlieste 2014; Breuner 1976; Driebergen 2019-a24; Sybrandy 2017-1, 2019-2; Welsink 2017

De gadeslagers zie: **Het kukel**

De gebroeders Weeromstuit 'Olivier en Ever' 1952

Het geheim van de Blauwe Aarde (zie ook: **De avonturen van Tom Poes**, **De laarzenreuzen**) Den Boef 1991-1; Ellenbroek 1993; Gerritse 1993; Van Harmelen 2009; Können 2004; Kotterer 1991; Kuijer 1976; Ligtelijn 1994-1; Luymes 2011; Mercks 2010; Ploeger 1994; Schlingemann 2010; 'Tom Poes was heel populair' 2013; Jan Gerhard Toonder 1969; Venema 1990, 1991

Het geheim van het noorderlicht Jan Gerhard Toonder 1974

De geheimzinnige gaper De Boer 2019-2; Godthelp 2009; Sybrandy 2020; 'Tom Poes' 1987; 'Tom Poes en de geheimzinnige gaper' 1951

De geheimzinnige roverhoofdman Bosch 2008; Faken 2001; Kuijer 1976; Marsman 1959; Steenhuis 2001; Tom Poes en Bommel bij de roverhoofdman' 1951

De geheimzinnige sleutel 'E.v.A.' 1948; Bosma 2019-2

De gekikkerde vorst Bibeb 1977; Bosch 2019-3; Dragt 2011-1; Geirnaert 2019; Godthelp 2009; Hazeu 2019; Neuyen 1977; '10.000 x Tom Poes' 1977; Tjoeng 1982; Marten Toonder 1997-2

De geweldige wiswassen Den Boef 1996; Bosch 2016; Godthelp 2009; Lindner 1997-1; Steinz 1999; Vermaat 2004-2; Werkman 1982-2

De gezichtenhandel zie: **De plamoen**

De giegelgak Van den Braak 2002; Godthelp 2009

De glazenier Bierman 1988-2

De globetrottersclub 'Brandweercitaten' 2012; Schilders 1982; 'Tekst en tekeningen' 2012

De grauwe razer 'Adèle, Tom Poes' 1968; 'B.D.' 1967; Van Eijk/Wester 1985; Van Gils 1963, 1977; Van Ginneken 1990; Hajo 1967; Anko de Jong 2000 (Friese vertaling); Lodewijkx 1982; Nijgh 1997; Oosterheert 2020-1; Panhuijsen 1967; Pols 1993; Sybrandy 2018-2; Van Veen 2018-5 (Friese vertaling); Zwier 1991

Het Griffoen-ei Bosch 2010; Anko de Jong 2013; Kazemier 1976; Sybrandy 2017-2, 2018-2; Venema 1976; Wessels 2019; 'Witte raaf' 1986

mann 2010 (dorpsgek, onbenul); Sierksma 1974 (tegenhanger van de officiële wetenschap); Vael 2009; Van der Veen 1967; Verhaak 2008-4 (iconografie); Verplancke 2001; Wagenaar 2001; *Wikipedia* (dom, vrolijk)

Zielknijper Arens 2003-1 (naam); De Berg 2005 (naam); Peter van den Berg 1981; Domien ten Berge 1977; Bossema 2010; De Bruycker 2006 (naam); Croonen 2010 ('dokter' Zielknijper); 'Daar komt Zwadder van' 1983; Draaisma 1992; Driebergen 2019-a27 (op de fiets); Eetgerink 1979 (en pastoraat); Van Erkelens 1985; Van Ginneken 1990; 'Heer Bommel' 2000; Van der Hoeven 2002-2; Van den Hoofdakker 1986, 1996; Jans 1974; Keppel Hesselink 2011 (geen arts); Klukhuhn 2012; Können 2009; Kopland 2003; Oosterheert 2001-1; Pols 1993; De Raaij 1998 (naam); De Rooy 2007; Sanders 1998-1; Schlingemann 2010 (van brave geleerde tot vormingsleider); Sinner 2007 (beroepsethiek); Verhaak 2008-4 (iconografie); Weijman e.a. 2001; *Wiering 1972; *Wikipedia* (gedragskundige); Witman 2012 (lama); 'Zielknijper' 1967; 'Zielknijper' 1968

Zwarte Zwadderneel Domien ten Berge 1977; Bulter 1976; Driebergen 2012-1; Driebergen 2012-2; Driebergen 2014-1; Driebergen 2019-a20; Fraanje 2012; Kleinjan 2012; Oosterheert 2001-1; Oosterheert 2002-2; Oosterheert 2003-3; Oosterheert 2004; Oosterheert 2013-1; Verhaak 2008-5 (iconografie); Vervoorn 1977; Van Vlastuin 2012-2; *Wikipedia* (boetepredikker); De Winter 1969-2

Index zaken en begrippen

Afrika Rien van den Berg 2013; Folkers/Kimmerle 2013 (animisme)

'Antisemitisme' 'Anti-joodse tendensen' 2004; Van den Heuvel 1963 (bezwaar tegen joodse namen voor de bovenbazen); Huizing 1963 (geen bezwaar); Klein 1995 (Amos W. Steinhacker); De Meij 1995 (joodse handelsgeest); Nigtevegt 1995 (Amos W. Steinhacker); Oosterheert 2004 (tegen ds. Grandia); Polak-De Booy 1963 (geen bezwaar); Schouten 1995 (is Amos joods?); Surig 1963 (vermijd joodse namen)
Zie ook: De Bovenbazen, Nahum Grind, Amos W. Steinhacker

Archetypen Tjeu van den Berk 2014 (Marten Toonder en Jung); Bossema 2010 (drie archetypische wetenschappers); Bouwers 1979; Doorman 1996 (de archetypische wetenschapper); Gielissen 1988-1; Van Ginneken 1990 (psychologie, archetypen); Hamerlynck 1994 (archetypen in Rommeldam); 'Heer Bommel ontdekt door Neanderthalers' 1985 (beer als archetype); Hurkmans 1994 (archetypen); Klukhuhn 2012; Können 2008-1 (invloed Jung); Können 2008-2 (Jung); Können 2013 (archetypen in de Bommelsaga); De Kok 2011 (Dorknoper als archetype); Meijers 1985; Oosterheert 2018-2; Van Ouwerkerk 1995/1996 (dromen, archetypen); Schlingemann 2010 (archetypen); Schouten 1988 (archetypen); Eiso Toonder 2012-2 (Tom Poes, archetypen); Marten Toonder 1962-2 (beer als archetype); Marten Toonder 1976; Marten Toonder 1986-2 (archetypen); De Vries-Ek 1985 (Bommel als archetype); De Vries-Ek/Pepplinkhuizen 1986 (beer als archetype); Van der Waa 1995
Zie ook: Dieren (algemeen), Jung

Archieven Alderlieste 2011; Bakker 2010; Driebergen 2019a-36; Van Hartingsveld 1995-2 (beeld en geluid); Hazeu 2011-1; Hazeu 2011-2; Kammer 2010; 'Nalatenschap Toonder in Letterkundig Museum' 2005; Van Spanning 1975 (krantenarchief Tweede Kamer); Eiso Toonder 2011; Welsink 2019

Atoombom/Kernenergie Driebergen 2019-a12 (en de draak); Gevers Leuven 2006 (atoomwapens); *(Kern)energie* 1977; Van Lente 2006 (atoombom in het stripverhaal); 'Tom Poes en de splijtkulen' 1971 (kernenergie)
Zie ook: Wetenschap/Techniek; Sickbock

Beelden/Monumenten Alten 2002 (ontwerp monument Rotterdam); Bagijn 1997 (Den Bommel); 'Beeld van een heer' 1964 (onthulling, Den Bommel); 'Bommel in beeld' 2012 (beelden, bustes); Bongaarts 2002 (pompeus monument in Rotterdam); 'Bulle Bas kreeg ereplaats' 1964; 'Bullebas in Dordt' 1964; Cornelissen 1999 (beelden in Den Bommel; zie ook recensies); 'Dordtse Bulle Bas' 1999; Frank 1957 (pleidooi voor borstbeeld); 'Geschraagd' 1965 (beeldje van Bulle Bas, politieburau Dordrecht); 'Heer van stand-beeld' 1964 (Den Bommel); 'Een heer verdient brons' 1995 (actie voor nieuw beeld in Den Bommel); Hemelrijk 1996 (Den Bommel); Den Hollander 1997 (Den Bommel); Hoogerwaard 2002 (Rotterdam); 'Idee: standbeeld voor heer Bommel' 1984 (plannen voor beeld in Zaltbommel); Anko de Jong 2013 (beeldje van Tom Poes in Rotterdam); Van der Kaaden 2000 (Den Bommel); Kappetein 2001 (ontwerp monument Rotterdam); Kemps; Keunen 2012-1 (beelden in Rotterdam); Keunen 2012-2 (beeldje van Tom Poes in Rotterdam); König 2002 (Rotterdam); Kop 2001 (kritiek op ontwerp monument Rotterdam); Kop 2002 (monument Rotterdam, ruitjesjas); Kramer 1998 (Den Bommel); De Lange 1995 (plannen voor Den Bommel); Langen-